

Raport de cercetare

ANALIZA REZULTATELOR LA EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a (EN VIII 2021)- *Sinteză* -

Partea a II-a.

De la curriculum oficial la curriculum realizat. *Limba și literatura română***1. Dimensiunea de cercetare: Reglementări legale**

Descriere:

Analiza pornește de la prevederile privind curriculumul național și evaluarea de la sfârșitul clasei a VIII-a, menționate în Legea 1/2011, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, sunt avute în vedere documentele europene cu privire la competențele cheie.

Constatări	Concluzii	Recomandări
• In conformitate cu Legea educației naționale nr. 1/2011 curriculumul național vizează dezvoltarea celor 8 competențe cheie definite în Recomandarea Parlamentului European și Consiliului 2006/962/EC. • Evaluarea de la sfârșitul cls. a VIII-a se raportează la următoarele probe: limba și literatura română/limba maternă și matematică.	• De la nivelul Legii educației naționale apare o distanță între curriculum și evaluare, din perspectiva focalizărilor (competențe pentru învățarea pe parcursul întregii vieți vs discipline academice), ceea ce generează o direcționare a predării/învățării către disciplinele de examen, în detrimentul formării/exersării/dezvoltării competențelor cheie; ca atare, se poate spune că efectul backwash este previzionat prin lege.	• Armonizarea prevederilor legale cu referire la curriculum și evaluare. • Actualizarea art. 68 din Legea educației referitor la competențele cheie conform Recomandării Consiliului 2018/C189/01. • Centrarea evaluării pe competențele cheie.

Legendă:

Sunt marcate cu albastru recomandările care ar putea fi implementate pe termen scurt.

2. Dimensiunea de cercetare: Analiza comparativă a programei școlare cu programa de evaluare

Descriere: Demersul de cercetare a urmărit identificarea competențelor specifice din curriculumul național, vizate prin programa de EN VIII. Rezultatele așteptate ale învățării sunt descrise de competențele specifice din curriculumul național, prin analiza efectuată identificându-se în ce măsură acestea sunt avute în vedere la EN VIII.

Constatări	Concluzii	Recomandări
• Curriculumul oficial se centrează pe dezvoltarea competențelor ca rezultate dobândite prin învățare, care cuprind seturi structurate de abilități, cunoștințe și atitudini. Competențele se dezvoltă progresiv de la un an la altul, de ex. cele din clasele mici reprezintă etape intermediare ale rezultatelor așteptate la finalul cls. a VIII-a. Conținuturile sunt baza de operare pentru dezvoltarea competențelor, și NU sunt scopuri ale învățării, motiv pentru care nu ar trebui evaluate ca atare. • Programa de evaluare selectează competențe specifice din curriculum, fără a clarifica opțiunile pentru selecțiile operate, cu excepția celor care în mod evident nu puteau face parte din programă, de ex. competențele care vizează comunicarea orală și care nu pot fi măsurate printr-o probă scrisă. Se specifică în mod explicit evaluarea competențelor și a conținuturilor (păstrând o referire la modelul curricular anterior care asocia aceste două componente curriculare). • Deși declară conformitatea cu curriculumul oficial, programa de evaluare rămâne tributară curriculumului anterior, operează selecții arbitrare din setul competențelor specifice și produce confuzii prin menționarea - eronată - a unor etape intermediare în dezvoltarea competențelor specifice care ar fi prezente în programa școlară.	• Concurența între două documente - curriculum oficial (programa școlară) și programa de evaluare (care decupează, alipește și renumerează enunțurile competențelor specifice), conduce la backwash. • Impactul curriculumului oficial la clasă este diminuat din cauza selectării arbitrare din textul programei școlare a competențelor și conținuturilor, pe un model curricular anterior, precum și din cauza perpetuării evaluării în aceeași direcție.	• Elaborarea unui cadru de referință al evaluării în locul unei „programe de evaluare”, având ca reper teoriile evaluării utilizate la nivel internațional; PISA Framework, PIRLS Framework sunt exemple care aplică cu succes aceste teorii. Acest cadru ar viza: - competențe specifice din curriculumul național; - tipologia sarcinilor de evaluare din probele de evaluare; - tipologia textelor suport vizate prin proba de evaluare; - descriptorii de performanță pe niveluri, cu referire la rezultatele așteptate.

3. Dimensiunea de cercetare: Analiza probei de evaluare din perspectiva rezultatelor așteptate, descrise de programa școlară

Descriere: Este analizat modul în care varianta 4 a probei de Limba și literatura română (utilizată la sesiunea de evaluare națională din iunie 2021) măsoară diverse rezultate așteptate ale învățării, conform curriculumului național. Au fost investigați itemii probei și baremul; a fost analizat formatul unui borderou folosit la înregistrarea punctajelor.

Constatări	Concluzii	Recomandări
• Probele de evaluare sunt structurate după modelul clasic de examen: lectură – gramatică – compunere, respectiv secțiunile IA, IB, II. În loc de a utiliza elementele de construcție a comunicării pentru aprofundarea lecturii, este folosit textul ca pretext pentru gramatică; respectarea normelor de ortografie și de punctuație, respectarea numărului de cuvinte dat ca cerință în redactare sunt aspecte evaluate de mai multe ori. Itemii din secțiunea IB vizează elemente de construcție a comunicării în abordări decontextualizate („chichițe” de limbă). • Textele sunt din autori contemporani. Nu sunt prezente și texte funcționale. • Probele sunt construite în mare parte din itemi compoziți (de exemplu, lectură+redactare sau lectură + redactare + aspecte normative). • Itemii vizează puține competențe din curriculum, unele dintre acestea de nivel de cls. a V-a/ a VI-a. Niciun item nu vizează competențele care se referă la exprimarea identității lingvistice și culturale în context național și internațional. • Baremul nu menționează competențele specifice vizate din curriculum, ceea ce nu permite raportarea profesorului evaluator la acestea, care reprezintă, în fapt, focusul evaluării. Acest aspect conduce la creșterea subiectivității evaluării. • Baremul compromite validitatea probei, prin acordarea de punctaje pe diferite sub-sarcini de evaluare subsumate sarcinii declarate și care nu sunt menționate explicit de aceasta. De ex., la itemul IA-7, care vizează compararea a cel puțin 2 texte sub	• Probele de evaluare reflectă practici tradiționale în registrul scris. În loc de a utiliza elementele de construcție a comunicării pentru aprofundarea lecturii, textul este folosit ca pretext pentru gramatică și ca fundal pentru exerciții decontextualizate. • Itemii compoziți pun probleme de interpretare a răspunsurilor și prin urmare, de cuantificare a achizițiilor învățării, conducând la acordarea de punctaje în mod arbitrar, din partea profesorului evaluator; achizițiile curriculare nu pot fi măsurate precis în cazul itemilor compoziți. • Probele evaluează puține competențe din curriculumul național. Aspecte majore din curriculum sunt cu totul trecute cu vederea.	• Probele de evaluare trebuie să aibă în vedere operarea cu o varietate de texte stipulată de curriculum (texte literare cât și funcționale, eventual înrudite tematic/ din același univers referențial). Se va avea în vedere și construirea de sarcini de evaluare pe texte care conțin mai multe coduri de simbolizare (tabele, grafice, desene, scheme, hărți, prospecte cu fotografii etc.). • Secțiunile probei de evaluare trebuie să vizeze în mod distinct competențe specifice de lectură, utilizare corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul de comunicare și redactare. • Probele de evaluare trebuie să vizeze lectura textului funcțional și redactarea funcțională ca aspecte importante, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți. • Aspecte referitoare la identitatea lingvistică și culturală în context național și internațional trebuie să reprezinte unul dintre domeniile prevăzute în designul evaluării. • Eliminarea itemilor de gramatică decontextualizați, în favoarea itemilor care vizează în mod efectiv utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii, în procesul comunicării. • Pentru a asigura validitatea probei, itemii trebuie să vizeze o competență specifică și numai una. Eliminarea itemilor compoziți care, sub pretextul asocierii unei singure competențe specifice, vizează, prin baremul asociat, și alte competențe.

aspectul temei, al ideilor și al structurii (este vizată CS 1.6 din programa de evaluare ENVIII), din 6 puncte doar 2 sunt acordate pentru comprehensiune, celelalte sunt rezervate pentru calitatea redactării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație și a limitei de cuvinte, ceea ce demonstrează o încălcare a scopului declarat al evaluării, precum și o alocare arbitrară a punctajelor. • Alocarea arbitrară a punctajelor continuă și cu alte aspecte. De ex., pentru respectarea numărului de cuvinte, la itemul IA-7 se alocă 1 punct, iar la subiectul II, respectarea numărului de cuvinte condiționează alocarea întregului punctaj pentru redactare.		• Restructurarea baremului de evaluare pentru a asigura coerența atribuirii punctajelor în raport cu tipul de sarcină solicitat. În scopul facilitării unei înțelegeri comune asupra descriptorilor baremului, este imperios necesară includerea exemplelor de răspunsuri așteptate pentru familiarizarea profesorilor evaluatori cu tipurile de răspunsuri (corecte vs. incorecte). Acest lucru va conduce la un grad de fidelitate ridicat al evaluării, în general, dar și între profesorii evaluatori, în special.

Legendă:

Sunt marcate cu albastru recomandările care ar putea fi implementate pe termen scurt.

4. Dimensiunea de cercetare: Analiza rezultatelor pe itemi, măsura achizițiilor învățării

Descriere:

Proba de Limba și literatura română a fost susținută de 123.606 de elevi din 5.581 de școli, din 82 de centre zonale.

Eșantionul selectat: Din totalul celor 82 centre zonale de evaluare au fost selectate 56, analiza fiind realizată pe 765 lucrări la LLR, din borderouri; volumul eșantionului asigură o eroare de selecție de 3,5%. Analiza realizată pe eșantion a avut în vedere numai lucrările susținute la limba și literatura română.

Limitele analizei:

- inexistența bazelor de date aferente rezultatelor elevilor pe itemi, la probele de examen. În aceste condiții, singurele informații avute la dispoziție au fost înregistrările punctajelor, la nivel de item, din borderourile de examen;
- analizele se bazează pe datele rezultate din evaluarea inițială, realizată de perechile de profesori evaluatori și consemnate în borderouri (acestea sunt singurele documente care permit o analiză a rezultatelor elevilor pe itemi);
- nu au fost consultate și borderourile oficiale care conțin notele finale, întrucât acestea nu furnizează informații legate de punctajele obținute pe itemi. Ca atare, nu s-au putut controla diferențele între punctajele date de către prima pereche de profesori evaluatori și notele finale;
- analizele efectuate s-au bazat pe evaluările realizate de primul profesor evaluator; aceste analize nu s-au putut realiza pe baza mediei punctajelor celor doi profesori evaluatori, din cauza erorilor identificate la evaluarea itemilor obiectivi: profesorii nu au evaluat identic acești itemi, deși răspunsul corect era unul singur.

Constatări	Concluzii	Recomandări
• Datele din analiza rezultatelor la nivel de item indică elementele de conținut lingvistic (Subiectul IB) care departajează elevii și conduc la ierarhizările ce direcționează înrolarea în diverse licee. A discuta care dintre elementele de morfologie, de lexic sau de sintaxă sunt mai bine structurate nu relevă, în fond, realitatea nici măcar la nivelul gramaticii tradiționale învățate de elevi (dat fiind numărul relativ redus de itemi inclus în probă). În plus, caracterul decontextualizat al întrebărilor din IB nu permite o interpretare a rezultatelor din perspectiva competențelor care vizează utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise. • Din analiza rezultatelor pe itemi nu se pot identifica în mod precis achizițiile bine structurate, pe care se poate construi învățarea la liceu și pe parcursul întregii vieți.	• În procesul de evaluare se cumulează erorile de design cu cele umane (provenite din: interpretarea răspunsurilor de către profesorii evaluatori; completarea greșită a borderourilor; însumarea eronată a punctajelor etc.) ceea ce nu a permis o identificare precisă a achizițiilor învățării. • Prin examenul de Evaluare Națională, se măsoară rezultatele așteptate ale învățării doar într-o mică măsură. Impreciziile din designul evaluării (nr. redus de itemi, prezența itemilor compoziți etc.) nu permit o analiză pe itemi relevantă, din perspectiva rezultatelor așteptate, așa cum sunt descrise în curriculumul oficial, și ca urmare, nu se pot formula concluzii referitoare la măsura realizării curriculumului.	• Realizarea unui design adecvat al evaluării, care să permită raportarea rezultatelor elevilor în termeni de achiziții ale învățării. • Promovarea evaluării centrate pe competențe cu valorificarea exemplelor și rezultatelor din evaluările internaționale (TIMSS, PIRLS, PISA).

5. Dimensiunea de cercetare: Investigarea fidelității evaluărilor independente

Descriere:

Analiza comparativă se referă la compararea punctajelor acordate de profesorii evaluatori la nivel de item, grupe de itemi sau rezultate globale, pe baza punctajelor din borderouri.

Limitele analizei:

Borderoul se prezintă sub forma unui tabel cu rubricație multiplă, ceea ce a condus la lizibilitatea redusă a informațiilor care trebuiau completate și a favorizat erori multiple din partea profesorilor evaluatori.

Constatări	Concluzii	Recomandări
• La nivel de eșantion, din totalul scorurilor obținute, mai puțin de o cincime dintre lucrări (17,6%) au fost evaluate similar de către cei doi profesori evaluatori. Pentru celelalte 82,4% dintre lucrări diferențele de evaluare se concentrează în intervalul ± 8, înregistrându-se diferențe de până la 67 de puncte*. *Notă: aceste erori sunt înregistrate în timpul evaluării inițiale, realizate de perechile de profesori evaluatori alocati și sunt de interes din perspectiva evaluării de proces a demersului avut în vedere (ENVIII). • Gradul de fidelitate între cei doi evaluatori, înregistrat la evaluarea probei de LLR a fost 82,1%. În ceea ce privește gradul de fidelitate la evaluarea itemilor obiectivi acesta a fost 93,3% (la itemii obiectivi acesta ar fi trebuit să fie de 100%), iar la itemii subiectivi a fost 79,4%. Pentru comparație, menționăm că la evaluarea PISA indicatorul privind gradul de fidelitate inter-evaluatori la itemii subiectivi trebuie să atingă valoarea minimă de 92%. • Itemii obiectivi (cu un singur răspuns corect) au fost evaluați diferit pentru o treime dintre lucrări; evaluatorii nu utilizează corect baremele de evaluare, nu respectă punctajul pe item. • La nivelul borderourilor analizate apar: - erori frecvente în cazul însumării rezultatelor intermediare: subtotaluri incorect calculate au condus la totaluri corecte sau invers, ceea ce pune sub semnul întrebării măsura în care evaluarea s-a realizat la nivelul fiecărui item;	• Lipsa unui format standardizat al borderourilor în care se înregistrează punctajele la nivel de item (la nivelul tuturor centrelor zonale de evaluare) favorizează măsurarea imprecisă, împiedică colectarea unor date de calitate, și, ca urmare, nu permite analize ulterioare robuste, din perspectiva curriculumului realizat. • Diferențele dintre cei doi evaluatori ai unei lucrări, considerate ca acceptabile conform metodologiei în uz (mai mici de 1 punct), sunt, în fapt, inacceptabile, în condițiile asigurării unei evaluări corecte/obiective, știind că aceste rezultate influențează traiectoria școlară a unui elev. • Alte deficiențe relevate de analiza procesului de evaluare ENVIII sunt cauzate de reglementări insuficient detaliate și netransparente la nivelul metodologiei privind organizarea și desfășurarea EN VIII, precum și de lipsa infrastructurii specifice: - inexistența unui sistem digital pentru gestionarea întregului proces de evaluare, care să permită înregistrarea rezultatelor într-o bază de date comună sau în baze de date interconectate; bazele de date sunt necesare pentru transparentizarea procesului, dar și pentru realizarea unor analize care să permită reglaje, atât din perspectiva evaluării, cât și din perspectiva revizuirilor ulterioare ale curriculumului; - lipsa obligativității raportării punctajelor pe itemi, pentru fiecare lucrare evaluată; - borderourile care conțin nota finală prevalează borderourilor care conțin punctajele la nivel de item. Acest fapt nu permite o justificare	• Revizuirea metodologiei de organizare și desfășurare a EN VIII, cu luarea în considerare a tuturor aspectelor critice identificate. • Utilizarea unui sistem digital pentru gestionarea întregului proces de evaluare la nivel național. • Proiectarea unei baze de date pentru înregistrarea rezultatelor, care să conțină facilități de însumare automată a punctajelor pe itemi, precum și elemente de validare pe parcurs a înregistrărilor. • Crearea unui sistem electronic de măsurare a gradului de fidelitate între profesorii evaluatori. • Obligativitatea completării unui borderou cu valoare de document oficial, care să cuprindă punctajele pe itemi, pentru fiecare lucrare evaluată. • Formarea profesorilor evaluatori pentru aplicarea baremului de evaluare și notare, precum și pentru utilizarea aplicației de înregistrare a rezultatelor, în condițiile unei reforme structurale în evaluare. • Stabilirea unei norme de evaluare a lucrărilor, adecvate, în vederea diminuării erorilor.

- diferențe în modalitatea de înregistrare a rezultatelor - utilizarea valorilor simbolice 1/0 sau +/- (rezolvat/nerezolvat) sau a altor simboluri (–, X, /, ✓ etc.) sau alocarea directă a punctajelor pe grupări de itemi/ subiect; • Formatul borderoului nu a fost identic la nivelul tuturor centrelor de evaluare.	riguroasă și transparentă a punctajelor pe itemi, dar și a notei finale, pentru orice persoană interesată, ceea ce deschide posibilitatea fraudării acestor examene. În același timp, nota finală nu reflectă nivelurile achiziției care să permită o intervenție coerentă din perspectiva continuării învățării de calitate la liceu.	

Legendă:

Sunt marcate cu albastru recomandările care ar putea fi implementate pe termen scurt.

6. Dimensiunea de cercetare: Perspectiva autorilor de subiecte referitoare la proba de evaluare EN VIII 2021

Descriere:

S-a utilizat tehnica focus grupului, instrumentul de cercetare fiind ghidul de focus grup, structurat pe următoarele tematici: funcțiile evaluării; procesul de elaborare a programei de evaluare; procesul de elaborare a probelor de evaluare; inovații la nivelul probelor de evaluare EN VIII-2021 și recomandări.

Participanți la focus grup: 6 autori și monitori de subiecte pentru EN VIII 2021, cu experiență de minim 2 ani în elaborarea subiectelor de examen.

Constatări	Concluzii	Recomandări
<i>Notă: Constatările au la bază opiniile exprimate de participanții la focus-grup.</i> • Funcțiile evaluării Evaluarea națională este importantă deoarece oferă informații legate de formarea competențelor vizate. Ierarhizarea, deși nu este considerată prioritară, este menționată ca având un rol important în admiterea la liceu. Funcția de diagnoză și cea de feedback au fost menționate ca fiind importante pentru profesorii de la clasă și pentru grupul de lucru al autorilor de subiecte. • Procesul de elaborare a programei de evaluare Etapile parcurse sunt următoarele: analiza profilului de formare; selectarea competențelor (generale și specifice); selectarea conținuturilor astfel încât programa școlară să fie acoperită într-o măsură cât mai mare; redactarea notei de prezentare care ajută la parcurgerea coerentă a programei de către toți cei interesați. • Procesul de elaborare a probelor de evaluare Proba de evaluare, inclusiv variantele de subiecte elaborate pentru o sesiune de evaluare națională, respectă matricea de specificații asigurând acoperirea tuturor competențelor specifice. Se mai menționează că variantele de subiecte elaborate sunt echivalente între ele. În legătură cu confidențialitatea matricei de specificații, autorii identifică două argumente: - politica instituției și - impactul pe care l-ar avea dacă ar deveni un document public, subliniind pericolul de	• Programa de evaluare reprezintă reperul în elaborarea variantelor de subiecte și a testelor de antrenament. • Matricea de specificație reprezintă un instrument important pentru că furnizează informații esențiale pentru scrierea de itemi: competențe, domenii de conținut și conținuturi asociate, tipul de proces cognitiv vizat. • Matricea de specificație este un instrument confidențial, deși argumentele invocate nu sunt suficiente pentru a susține necesitatea acestei decizii.	• Proiectarea evaluării trebuie racordată la teoriile actuale ale domeniului (Item Response Theory), matricea de specificație fiind parte a acestui demers.

accentuare a „șablonizării” în pregătirea elevilor. Deși este confidențială, autorii afirmă că matricea se poate reconstitui deoarece competențele și conținuturile sunt identificabile în programa de evaluare, precum și în testele de antrenament. Simulările examenului de EN sunt percepute de către autorii de subiecte ca furnizând informații utile, cu caracter diagnostic. Pentru instituția responsabilă acestea permit, pe de o parte, verificarea aspectelor tehnice ale examenului, precum și testarea procedurilor în care sunt implicați elevii. Pe de altă parte, descriu orizontul de așteptare și permit o re-calibrare a probelor, în contextul absenței standardelor de performanță. O altă modalitate de colectare a feedback-ului pentru EN o reprezintă valorificarea opiniilor exprimate în cadrul comisiilor specializate de la nivelul școlilor. Un dezavantaj recunoscut este acela că feedbackul obținut nu este la nivel de item. În acest sens, se încearcă colectarea borderourilor de la simulare pentru a se stabili timpul de rezolvare pe item, precum și procentul de elevi care răspund corect. Contribuția testelor de antrenament este percepută din perspectiva familiarizării elevilor cu tipul de subiecte având un rol important în pregătirea elevilor pentru examen. • Inovații la nivelul probelor de evaluare EN VIII-2021 Inovațiile aduse de programele școlare sunt valorificate în probele de evaluare, prin: noutatea textelor utilizate; compararea de texte; abordarea gramaticii din perspectivă funcțională, considerată importantă pentru dezvoltarea personală. Răspunsurile participanților menționează faptul că în construcția probelor de evaluare, evaluările internaționale (PISA, în contextul probei de LLR) reprezintă modele la care se raportează, în privința accentului pe competențe și pe diversificarea cerințelor.	• Simulările reprezintă un demers eficient din considerente tehnice, precum și din perspectiva feedbackului general oferit, deși nu furnizează informații privind performanța la nivel de item. • Opiniile comisiilor de specialitate din școli reprezintă o sursă importantă de feedback referitoare la dezvoltările ulterioare ale variantelor de subiecte pentru sesiunea de evaluare. • Inovațiile curriculare și modelele evaluărilor internaționale reprezintă repere în conceperea variantelor de subiecte de la ENVIII.	• Reconsiderarea rolului simulărilor ca unic furnizor de informații referitoare la parametrii itemilor; un proces de evaluare fundamentat științific conduce la recalibrarea itemilor în funcție de performanța cohorței evaluate la simulare. • Diversificarea testelor de antrenament cu scopul de a verifica și valorifica structurarea competențelor în contexte variate, pentru evitarea învățării rutiniere și, în consecință, pentru exersarea inovației și creativității. • Valorificarea continuă a inovațiilor curriculare și sincronizarea cu modelele actuale de evaluare, inclusiv a celor reprezentate de evaluările internaționale (PISA, TIMSS).

Alte elemente aduse în discuție se referă la „uzul limbii/componenta aplicativă” și la „conștientizarea lingvistică si discursivă”. Lungimea textelor este considerată problematică; mai mult, este percepută ca fiind o dimensiune strict cantitativă. • Lecțiile învățate și recomandări Au fost identificate următoarele aspecte: raportarea la programa școlară; utilizarea surselor oficiale publicate în pregătirea pentru examen; schimbarea stilului de predare; raportarea critică la diveresele instanțe: lecțiile Teleșcoală, rezolvări online ale subiectelor de examen etc.	• Modificarea structurii probei de evaluare este apreciată ca fiind o alegere bună.	• Respectarea obiectivelor declarate ale programei de evaluare și a baremelor asociate probelor. • Utilizarea borderourilor electronice care permit multiple prelucrări statistice; acest format poate fi folosit în analize diagnostice pentru identificarea măsurii în care curriculumul oficial este realizat.

Legendă:

Sunt marcate cu albastru recomandările care ar putea fi implementate pe termen scurt.

7. Dimensiunea de cercetare: Perspectiva profesorilor referitoare la EN VIII

Descriere:

S-a utilizat tehnica focus grupului, instrumentul de cercetare fiind ghidul de focus grup, structurat pe următoarele tematici: valorificarea rezultatelor la EN VIII; relația programă școlară – programă de evaluare EN VIII; pregătirea elevilor pentru EN VIII în școală și în afara școlii; structura probelor de evaluare; recomandări.

Au fost realizate 3 focus-grupuri, la care au participat 18 profesori de limba și literatura română, provenind din 18 școli diferite (din mediul urban și rural), localizate în 9 județe ale țării, selectate după criteriul rezultatelor la EN VIII 2021:

- 6 profesori din școli care au obținut un scor ridicat la EN VIII 2021 (cu media notelor peste 8.00);
- 6 profesori din școli cu scor mediu (cu media notelor între 6.00 și 8.00);
- 6 profesori din școli cu scor scăzut (cu media notelor sub 6.00).

Fiecare grup a fost alcătuit din 3 participanți din mediul urban și 3 din mediul rural.

Constatări	Concluzii	Recomandări
<i>Notă: Constatările au la bază opiniile exprimate de participanții la focus-grup.</i> • Valorificarea rezultatelor la EN VIII Se menționează diverse modalități de valorificare a rezultatelor la EN VIII, precum: adaptarea modelelor de simulare la clasele mai mici, începând chiar din clasa a V-a; familiarizarea cu tipurile de itemi; realizarea unor modele de rezolvare a subiectelor, inclusiv explicarea și exemplificarea punctajelor acordate; analizarea subiectelor și a baremelor; împărtășirea experiențelor de evaluator ale profesorului de la clasă. • Relația programă școlară – programă de evaluare EN VIII Se identifică elementele comune și diferențele dintre programa școlară și programa de evaluare; elementele comune menționate sunt competențele, iar diferențele se referă la conținuturi. Se aduc în discuție, frecvent, implicațiile faptului că întârzierea în anunțarea programei de evaluare, la începutul clasei a VIII-a, influențează programul de pregătire eficientă a elevilor, mai ales în privința textelor studiate. Programa de evaluare este menționată ca referențial în ceea ce privește alegerea resurselor didactice pentru pregătirea elevilor, precum și tematica orelor suplimentare sau de remediere.	• Modelul de proiectare curriculară centrat pe competențe nu constituie un referențial pentru procesul de predare-învățare-evaluare, întrucât nu se fac niciun fel de mențiuni în legătură cu dezvoltarea în progresie a competențelor, de la un an la altul.	• Proiectarea curriculară centrată pe competențe, incluzând și proiectarea evaluării pe competențe sunt fundamentale în pregătirea elevilor pentru EN VIII; raportarea la programa de evaluare este subsecventă raportării la programa școlară. În aceste condiții, momentul apariției programei de evaluare nu influențează programul de pregătire al elevilor pentru EN VIII. Pregătirea pe parcurs trebuie să capete importanță și să fie sprijinită prin seturi de instrumente de evaluare formativă și să NU se limiteze la testele de antrenament.

• Structura probelor de evaluare Itemii probelor se caracterizează prin diversitate și sunt centrați pe competențe. Ca aspecte negative, se menționează relația dintre timpul avut la dispoziție în raport cu gradul de dificultate al itemilor, precum și un accent prea ridicat pe itemii de tip grilă. Anunțarea cu întârziere a structurii probelor creează dificultăți elevilor antrenați pe tiparul probelor anterioare; se consideră că antrenamentul insuficient conduce la incapacitatea de a finaliza proba. Se consideră baremul ca fiind un instrument subiectiv, situație care ar fi explicabilă prin natura disciplinei. • Pregătirea elevilor pentru EN VIII în școală și în afara școlii Se acordă cea mai mare atenție exersării itemilor de tipul celor care apar frecvent în testele de antrenament, precum și explicării baremului de notare. În pregătirea elevilor sunt utilizate auxiliare sau materiale elaborate de către profesor (fișe de lucru, teste de evaluare etc.) pornind de la modelele oficiale oferite prin testele de antrenament. Majoritatea profesorilor investigați apreciază că rezultatele obținute la EN sunt corelate cu notele elevilor pe parcursul gimnaziului la disciplina evaluată. Orele de pregătire suplimentară reprezintă o practică la nivelul școlilor. Valorificarea unor contexte formale de tipul opționalelor sau programul <i>Școala după școală</i> sunt, de asemenea, menționate ca practici.	• Proba la LLR acoperă prevederile programei de evaluare și cuprinde elemente de noutate, cu potențiale efecte pe termen lung, cum ar fi creșterea interesului elevilor pentru lectură. • Testele de antrenament sunt percepute ca având un rol important în pregătirea elevilor pentru examen.	• Elaborarea baremului de evaluare cu descriptori clar formulați și cu exemple de răspunsuri care să ghideze profesorul evaluator, în scopul obiectivizării procesului de evaluare a răspunsurilor construite (deschise). Avizarea resurselor didactice pentru evaluarea curentă și pregătirea pentru EN (modele de subiecte, teste de antrenament etc.), să fie realizată numai de către experți în evaluare. Utilizarea în pregătirea elevilor pentru examen numai a surselor avizate.

Starea emoțională a elevilor este identificată ca având impact asupra performanțelor; profesorii se declară a fi puțin pregătiți să gestioneze aceste aspecte. • Recomandări Principala provocare legată de pregătirea elevilor pentru EN VIII este considerată a fi motivația redusă a elevilor pentru învățare. Alte provocări sunt cauzate de lipsa strategiilor remediale sau a celor care vizează diferențierea învățării pentru elevii din categoriile dezavantajate.		Diversificarea resurselor didactice în scopul evitării stereotipării/ șablonizării și, în același timp, pentru creșterea interesului pentru lectură. Pregătirea profesorilor pentru acordarea unui sprijin individualizat în raport cu nevoile concrete ale elevilor. Elaborarea și implementarea unor strategii remediale în scopul creșterii participării la EN VIII.

Legendă:

Sunt marcate cu albastru recomandările care ar putea fi implementate pe termen scurt.